

DECEMBER	
1	T Natalija
2	S Biblijana
3	C Francišek Ksav.
4	P Barbara
5	S Saba, opat
6	N 2. Adventna
7	P Ambroz
8	T Spoč. M. D.
9	S Gorgonija
10	C Melkijad
11	P Damsk
12	S Lavret. M. B.
13	N 3. Adventna
14	P Spiridion
15	T Kristijana

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geolo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do smagel

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO, IN SLOVENSKE ŽENSKO ZVEZE V Z EDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 239.

CHICAGO, ILL., — PETEK, 4. DECEMBRA — FRIDAY, DECEMBER 4, 1936

LETNIK (VOL.) XLV

Proslavljanje demokracije in miru - Zanimanje za dolg

Predsednik nastopil povratno potovanje domov. — V o-
tvoritvenem govoru na mirovni konferenci ožigosal
voditelje narodov, ki računajo le na meč. — Amerika
pozvana, da prepreči vojno in demokratične vlade so
najboljša garancija za to.

Buenos Aires, Argentina. —
Po sijajnem govoru, s katerim
je otvoril vseameriški mirov-
no konferenco v torek zvečer,
se je predsednik Roosevelt
drugi dan, v sredo poslovil od
Argentine in nastopil potova-
nje nazaj proti domu. Med
potjo se je v četrtek zjutraj
za par ur ustavil še v mestu
Montevideo, prestolici države
Uruguaj, kjer je uradno ob-
iskal predsednika Terra.

Govor, ki ga je imel Roo-
sevelt delegatom mirovne kon-
ference, je bil tak, da bo mor-
al najti globok odmev po ce-
lem svetu, kjer le ni vojni fa-
natizem in lakomnost po tu-
jem ozemlju še odgnala pre-
glednih korenin. Predvsem
je poudarjal, da ta konferen-
ca, pred katero je govoril, ni
navadna mirovna konferenca,
da bi se na njej delil plen
vojne, razkosavale dežele in
ravnalo s človeškimi bitji ka-
kor s pojaci pri kaki igri. Na-
men konference je pospeševa-
nje blagoslova miru. Prebival-
stvo obeh Amerik ve, da voj-
na ne pomeni samo spopada
med dvema armadama, mar-
več razdejanje mest in vasi in
povzročanje uboštva, pod ka-
terim bodo trpeli še otroci.

Navadno ljudstvo po celem
civiliziranem svetu ne želi
vojne; kljub temu pa jo pri-
pravljajo njih voditelji. Pri
tem poudarjajo, da se more-
jo krivice poravnati le z me-
čem in ne z razumom ter mi-
lirno pravdnostjo, in da se
na enak način dosežejo tudi
nova tržišča. Globoko je pad-
la sedanja civilizacija, je po-
daril predsednik, ako ti brih-
ni ljudje, ki znajo kovati
vojne, ne znajo najti sredstev
za ohranitev miru.

Ameriške države se k sreči
še niso nalezele te norosti, ki
divja po ostalem svetu. Opo-
zoril pa je predsednik, da bi
vojna kje zunaj imela škodli-
ve posledice tudi za Ameriko,
in zato je dolžnost ameriških
držav, da to vojno preprečijo,
in izrazil je upanje, da je to
mogoče. V prvi vrsti se bo to
doseglo s tem, da se pred-
vsem preprečijo vse vojne med
ameriški državami samimi.
To pa se bo nasprotno doseglo
z ugotovitvijo ustavnih demokra-
tičnih vlad. V demokratičnih
državah, kjer ljudje uživajo
politično svobodo in so pri
tem tudi deležni življenjskega
blagostanja, se bodo priprav-
ljani braniti do skrajnosti,
nikdar pa ne bodo mislili na
napadalno vojno.

Blaginja človeštva, je kon-
čno opozoril predsednik, od-
visi pa tudi od trdne vere v
Boga in razni posamezni po-
izkusi tajenja Boga so vedno
prišli in bodo vedno prišli na
nič.

Čitajte in širite list "Ame-
rikanski Slovenec".

KONČNO PRIZNAVAJO

Neutrlnostni odbor vidi tuje-
zemce v Španiji.

London, Anglija. — Skoraj
iz vsega početka španske voj-
ne se je za njo pošiljala po-
moč v moštvu ali v materija-
lu iz raznih držav Evrope.
Mednarodni neutrlnostni od-
bor pa tega ni hotel videti,
ker je s tem hotel preprečiti
odkrit spopad med državami,
toda zadeva je postala zadnje
čase tako očitna, da je odbor
ni mogel več prezirati, in tako
je to sredo končno sklenil, da
se bo uvedla tozadevna pre-
iskava.

SMRT POBRALA CIRKU- ŠKEGA KRALJA

New York, N. Y. — Na nje-
govem domu, 270 Park ave.,
je v sredo zjutraj pobrala
smrt zanimivo osebnost, ki se
je s prizadevanjem povzpela
od neznatnega podeželskega
dečka do moža svetovnega slo-
vesa, namreč lastnik in ravnatelj
znanega cirkusa Ringling
Bros., John Ringling. Dosegel
je starost 71 let. Sin je bil ne-
kega ubožnega jermenarja v
mestu Baraboo, Wis., in pri-
čakovalo se je, da bo moral s
svojimi peterimi brati vred
postati navadni farmarski hla-
pec. Prišel pa je nekoč v me-
sto neki cirkus, ki je ostal
tamkaj čez zimo in bratje so
se pri njega osebju privadili
po trikov. S temi in s par
godbenimi točkami so nato
nastopili v nekem sosednjem
mestu. Mali uspeh, ki so ga
dosegli, jih je tako navdušil,
da so se resno posvetili temu
biznesu in njih podjetja je od
leta do leta rastle, dokler se
ni iz njega razvil velik cirkus.

PRAVA ZIMA PRITISNILA

New York, N. Y. — Širok
celega severnega dela Zed. drž-
jav je zadnje dni pritislila
občutna zima, ki pa je na
vzhodu menda dosegla svoj
višek in potisnila živo srebro
ponekod globoko pod ničlo.
Dočim je bilo v tukajšnjem
mestu samem v torek 12 sto-
pinj nad ničlo, so pa poročila
iz podeželskih krajev govorila
o naravnost silovitem mra-
zu. Tako je imelo mesto Ma-
chias 20 stopinj, Saranac
Lake 24, in mesto Pulaski pa
celo 28 stopinj pod ničlo.

NEMCI ODPRAVILI NEUTRALNI PAS

Berlin, Nemčija. — Ko so
nemške čete letos spomladi
zasedle Porenje, je vojno mi-
nistertvo izdalo povelje, da v
svrhu preprečenja obmejnih
incidentov mora oboroženo vo-
jaštvo ostati oddaljeno tri mi-
lje od meje. Pretekli torek je
bila ta odredba preklicana.

Akcija za novi list - mesečnik

Ta teden je objavilo slovensko katoliško tiskovno dru-
štvo "Edinost" splošni "Oklic" na vse zavedne ameriške
Slovence. Objavilo ga je "Glasilo KSKJ." in objavil ga je
"Amerikanski Slovenec".

V tistem "Oklicu" je povedano vse, kako se je načrt za
ustanovitev novega mesečnika rodil in začel.

Kakor je že poudarjeno v "Oklicu" samem, da ta list
nima nobenega najmanjšega namena delati konkurenco že
kakemu obstoječemu katoliškemu listu med nami. Naj
povdarimo to še enkrat. Nihče naj te akcije tako ne
razume.

Ves namen s tem listom je ta, da se zbere skupaj v ko-
likor mogoče in v kolikor pogoji in razmere dopuščajo zgo-
dovino ameriških Slovencev. Razni posamezniki, ki so se
že leta in leta bavili z raznimi zgodovinskimi zadevami
ameriških Slovencev, zlasti z zgodovino katoliških Sloven-
cev v Ameriki, so našli to polje še skoro v popolni celini.
Ne rečemo, da nimamo obdelanih posameznih slučajev.
Toda, da bi se to zgodovino zbiralo v takem redu, da bi se
čez nekaj let mogla sezidati iz tega nekako skupnost, neko
celotno sliko našega narodnega in verskega življenja in
dela, pa doslej ni bilo. Doseči to, je glavni cilj te naše
akcije. Na tem polju je mnogo dela, ki čaka na prave lju-
di, da zasade svoje pluge in začno obračati brazde. K
temu delu bo treba pritegniti vse potrebne sotrduke in
sodelavce, kajti vsi bomo zidali spomenik življenju in delu
našega naroda v tej zemlji.

To je ves namen in cilj te akcije.
Kako priti do predlaganega mesečnika je bilo vse po-
jasneno v splošnem "Oklicu". Ta akcija bo pokazala, je
li med nami zavednimi katoliškimi Slovenci toliko prave
zavednosti, da se zavedamo, da si to delo moramo sami
začeti s tem, da si ustanovimo ta list. To bomo pokazali
z malimi žrtvami s tem, da zberemo v ta namen \$1000.
v ustanovni fond in da pridobimo listu 1000 predplačanih
naročnin. Ko se to doseže, bo začel list izhajati. Akcija
je s tem otvorena in v teku in zdaj je treba, da gremo
na delo.

Kakor smo že v "Oklicu" povedali, je bil poslan ta
predlog in načrt najprvo trem našim č. gospodom v pre-
sojo, ki so ga simpatično vzeli na znanje. Nato smo pred
dobrim mesecem poslali poseben "Oklic" vsem našim slo-
venskim častitim gospodom duhovnikom, kjer je načrt in
predlog zopet našel odobravanje in naudušene odzive.

O vsem tem smo še posebej obvestili tudi tako priljub-
ljenega slovenskega metropolita prevzvišenega nadškofa
ljubljanskega Dr. Gregorija Rožmana, da vidi kaj skuša-
mo in nameravamo s to akcijo. Dasi se ne pričakuje, da
smo prejeli od njega naudušen odgovor, kateri je nam dal
novega ognja in naudušenja za to akcijo. Sam se je pri-
družil naši akciji z ustanovnino in naročnino in med dru-
gim nam piše:

"VELEČENJENI G. UREDNIK!

Dovolite, da Vam pišem svoje mnenje, o nameravanem
slovenskem mesečniku. Zelo potreben je tak katoliški me-
sečnik in zadnji čas je, da se ustanovi. Resnica je namreč,
da so Slovenci veri nasprotno misljenja svojo zgodovino
bolj točno zapisavali in potomcem zapustili, kakor katoliški
Slovenci. Meni je to dejstvo popolnoma razumljivo. Kato-
liški človek ne dela in ne žrtvuje zato, da bi zgodovina o njem
pisala, ker ve, da ima večni sodnik točno vse zapisano in bo
potem tudi pravično povračeval. Morda bo nekoliko težko
dobiti sotrduke, zlasti takih, ki bi idejo in svetoeno nazor-
no globoko in temeljito članke pisali v jeziku, ki ga tudi pov-
prečni ameriški Slovenec razume. Za sotrduke boste mo-
gli, kakor upam, prav lahko uporabiti Rev. Vitala Voduška,
ki se prav danes odpravlja v Ameriko in bo vprav v Chicagi
imel svoje stalno bivališče. Jaz sam prav rad pristopim kot
naročnik z ustanovnino vred.

Blagoslovljene počitnice in plagoslovljeno Novo
leto.

Prezvišenemu g. nadškofu našo iskreno zahvalo za
njegove vzpodbujalne in naudušene besede. Če kaj, tedaj
to naš utrjuje, da se naša akcija zavzema za vrlo potreb-
no stvar. Posebno zahvalo pa želimo izraziti za njegov
(Nadaljevanje na 4. str.)

NOVIH POSO- JIL ŽELE

Francija posvetila pozornost
svojemu zanemarjenemu
vojnemu dolgu Ameriki.

Washington, D. C. — Iz
državnega departamenta izha-
jajo poročila, da se je Franci-
ja po štirih letih zanemari-
nja plačevanja svojih obrovov
na vojni dolg Ameriki ponov-
no pričela zanimati za ta pla-
čila in po strani poizveduje,
koliko bi bila Amerika pri-
pravljena odbiti od dolžne
svote.

Cilj Francije je pri tem v
prvi vrsti ta, da bi ji bilo mož-
no, dobiti zopet nova posojila
v Ameriki. Točasno je od teh
posojil izključena po poseb-
nem zakonu iz leta 1934, ki
prepoveduje vladna ali pri-
vatna posojila takim državam,
ki so v zaostanku z vojnimi
dolgov. Zdaj pa, ko visi voj-
na nevarnost nad Evropo, bi
Francija potrebovala novih
posojil.

SKRB PREDSEDNIKA ZA OTROKE

New York, N. Y. — Mrs. J.
Roosevelt, mati predsednika,
je pretekli torek pri zborova-
nju lige za varstvo otrok pre-
čitala poslanico svojega sina,
v kateri je predsednik poudar-
jal, da je eden glavnih namer-
nov novega zakona za social-
no zavarovanje to, da se po-
skrbi za zaščito otrok.

PROTI POKROM S TUJE- ZEMCI

Washington, D. C. — Ame-
riško osebje, ki opravlja ka-
ko mesto v ameriških posla-
ništvih v tujemstvu, ali ima
drugače kako tujezemsko
diplomatsko službo, je bilo
pretekli torek opozorjeno od
državnega departamenta, da
ni dovoljeno, sklepati po-
rok s tujezmci. Ako to store,
morajo resignirati s svojega
mesta. Izvzeti so samo poslaniki.

"UBOJI IZ USMILJENJA" PREPREČENI

London, Anglija. — Višja
zbornica je v torek zavrnila
zakonski predlog, po katerem
bi bilo dovoljeno zdravniku,
da konča življenje takemu pa-
cijentu, ki je neozdravljivo
bolan. Proti temu predlogu so
ostro nastopile cerkvene obla-
sti in pridružili so se jim tudi
zdravniki.

RUMUNIJA SE PRIPRAV- LJENA BORITI

Bukaresta, Rumunija. —
Pretekli torek, na dan, ko
proslavlja ta država ujedinje-
nje vseh pokrajin, ki sestav-
ljajo današnjo Rumunijo in ki
so bile v glavnem vzete od
prejšnje Ogrske, je kralj
Karl in z njim številni drugi
govorniki opozoril svet, da je
Rumunija odločena, da se bo
borila, ako bi jo hotel zopet
kdo razkosati. "Ogrska ne do-
bi niti pedi rumunske zem-
lje," so poudarjali govorniki.

Iz Jugoslavije.

Nesreča slovenskega inženjerja zaposlenega pri gradnji
železniške proge, katerega je odnesel močan tok reke
Une. — Slovenec iznašel pogonsko sredstvo za avto-
mobile, ki bo cenejše kot sedanje. — Razne novice.

Tragična nesreča inženjerja
Bihač, 13. nov. — Pri grad-
nji umske proge v odseku
pri Ripcu, kjer gradi progo
ljubljansko podjetje inž. Duki-
ča, se je pripetila huda ne-
sreča, pri kateri je izgubil
življenje med drugimi tudi 26
letni inž. Mirko Rolitz, doma
iz Dolnje Lendave. Iz unskega
pristajališča pri Ripcu so se
sinoči okrog 9. odpeljali z
motornim čolnom proti Raki-
ču inž. Rolitz, delovodja Ivica
Špalj in dva delavca. Motor-
ni čoln je vodil šofer Kulakov.
Komaj so odrinili od brega, je
Kulakov opazil, da motor ne
deluje dobro. Motor je bil par
dni prej v popravilu. Kulakov
je nekaj časa manevriral, na-
posled pa je uvidel da motor
ne bo zmagal toka. Čoln je
začelo zanašati in kmalu ga
je voda odnesla seboj. Na ne-
srečo v čolnu ni bilo nobene-
ga vesla. Čoln je potegnilo v
deroči tok in ga z veliko brz-
no gnalo proti dokaj globo-
kemu slapu. Kulakov je v
zadnjem trenutku skočil iz
čolna, ki ga je voda vrgla
preko slapa. Odvisel je na ne-
ki vrbi, čoln s ostalimi potni-
ki pa je izginil v valovih. Ku-
lakova so rešili ljudje, ki se
prihiteli na pomoč, dočim
ostali potniki ni mogel
nihče več pomagati. Njihovih
trupel dosedaj še niso našli.

Pod voz je padel
Hudo se je ponesrečil ko-
maj 13 letni dijak Ivan Tolič
iz Št. Janža na Dravskem po-
lju, kateri je nesrečno padel
pod težak voz, pod katerim
je obležal s težkimi poškoda-
mi.

Vodovod
Vas Podkrnice pri Hrastni-
ku dobi v kratkem vodovod,
ki je zelo potreben radi po-
manjkanja zdrave pitne vode.
Vodovod bo zgradila občina.

Nesreča v gozdu
Ko je 26 letni dninar Ivan
Zagožen iz Šmartnega ob
Dreti podiral neko drevo v
gozdu je podžagano drevo
treščilo nanj in mu zlomilo
hrbetenico. Smrtno nevarno po-
škodovanega so pripeljali v
celjsko bolnico.

Ogromna škoda
Kakor je poročal "Mono-
polski glasnik" povzročajo ti-
hotapeci tobaka v Jugoslaviji
ogromno škodo. Zatrjuje se,
da oškodujejo tihotapeci drža-
vo za blizu 2 milijona Din na
dan in so v zadnjih sedmih
letih napravili državi škodo
za 7 milijard dinarjev. Naj-
več takih tihotapev je v pri-
morski banovini in sicer jih
pride po 15 na vsak tisoč pre-
bivalstva. List omenja, da če
bo šlo tako naprej, bo mono-
polska uprava do skrajnih
mej omejila saditev tobaka,
da se tako reši naporov in
stroškov pri nadziranju tobač-
nih nasadov ter pri zasledo-
vanju tihotapev in da bo to-
bak raje uvažala iz drugih
držav.

Premalo pažnje
Ana Leskovarjeva, 41 letna
dninarjeva žena iz Žeč pri Kon-
jicah se je s trnom nekoliko
zbadla v prst. Temu pa ni posve-
čala kdo ve kake pozornosti, zato
se je pojavilo zastrupljenje kr-
vi, da je morala potem iskati
pomoči v celjski bolnici.

S konjskimi repi se je pre-
življal
Pred mariborskim senatom
se je zagovarjal 47 letni brez-
poselni delavec Vinko Špurar

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

P. Bernard:

Bičajo, bičajo, bičajo

VII.

ŠE NEKOLIKO O PONAREJENIH BIČIH IZ
ŠPANSKEGA ARZENALA.

1. Pišejo, da gre španskim ustašem pod poveljstvom generala Franca samo za to, da obdrže Španijo pod peto kapitalistov in rimske hierarhije.

Resnica pa je, da so se zbrali pod zastavo generala Franca pripadniki vseh mogočih političnih in svetovnonazornih skupin. Združili so se vsi pod skupno zastavo, ki nočejo, da bi njihova domovina postala plen azijske in ateistične Rusije. Tudi oni vidijo, da je potrebna Španija marsikatero reforme, obenem se pa živo zavedajo, da boljše življenje ni v stanu prinesiti ljubljene domovini boljših časov.

Zato vidimo, da se pod vodstvom generala Franca bore ramo ob rami monarhisti in republikanci, karlisti in socialisti, liberalci, katoličani in agnostiki. Naj imajo še tako različne misli o potrebi politične ureditve domovine, naj gredo njihova mnenja še tako narazen glede vere in Boga, eno jim je skupno: sovjetov ne marajo!

Predobro vedo, če pride komunizem z boljše življenjem na površje, potem je vse drugo ob tla, vsaka svoboda je uničena, zoper komunistične dogme ne bo mogoč noben ugovor, noben odpor. Saj komunisti ne poznajo drugih argumentov kot — ječo in svinčenko!

Resnica je torej, da španska civilna vojska nikakor ne gre na račun katoličanov. Gre na račun vseh tistih Špancev in tujih podpihivalcev, ki so hoteli na zvit način vreči Španijo v naročje boljše življenja Rusije. Zoper te in take nakane so se združili vsi mogoči elementi v ustaški vojski, ki ni hotela mirno čakati, da bo prepozno za vsak poskus samoobrane.

2. Dalje je veliko pohujšanje v vrstah naših nasprotnikov zavoljo tega, ker ima general Franco v svoji vojski mohamedanske Mavre iz Afrike...

Skuša se celo napraviti vtis v javnosti, kakor da bi imel Franco skoraj same Mavre v svoji vojski.

Prvič je to zopet zelo očitno potvarjanje resničnih dejstev. Mr. James Abbe, dopisnik londonske Morning Post, je nedavno tega poročal iz Španije svojemu listu, da je vsega skupaj na ustaških frontah okoli 15.000 Mavrov.

To je jako majhen procent, če pomislimo, da skupna ustaška vojska šteje do pol milijona vojakov pod orožjem. Nekako 80.000 jih je na frontah, drugi so kajpada raztreseni in zaposleni po raznih krajih zasedenega ozemlja.

Drugič pa vprašamo nasprotnike, zakaj so sedaj prišli na dan z rasnimi in verskimi predsodki, ko vendar drugače na ves glas poudarjajo, da so vsi ljudje enaki in vse vere — zanič!

Zakaj so "črni" Mavri v socialističnih listih obsojeni kot nevedni zaveznički "belih", ko se socializem sam baje bori zoper vse rasne predsodke?

In zakaj bi se mohamedanci ne smeli pokazati na tleh katoliške zemlje? Zakaj se nad tem zgražajo naši socialisti, ki po svojih načelih mečejo katoličanstvo in mohamedanstvo v eden in isti koš?

Mavri so sicer res mohamedani, ne katoličani, toda vero v Boga le imajo. Ali mislite, da Mavri ne vedo, kaj se bo zgodilo tudi z njihovo vero, če zmaga v Španiji komunizem? Niti malo ne dvomijo, da bo iz Španije udaril tudi v Afriko in pomandral vse, kar diši po kakršnikoli veri.

Ali morejo mohamedanski Mavri upati, da bo boljše življenje prinesel njim tam v Afriki, da bo omejil svoje "delo" samo na evropsko Španijo?

Kaj so pa ruski boljše življenja napravili z donskimi kozaki, z Ukrajinci in drugimi ljudstvi v ruski državi, ki niso bila prav nič voljna sprejeti "ideale" komunizma in boljše življenja?

Prav isto bi napravili z mohamedanskimi Mavri v španskem Maroku, ako bi prišli do moči. Zato ni prav nič nenaravnega, da so tudi Mavri pritrdili Francu in raznim elementom v njegovi vojski, ko so videli, da gre vladi za zboljševiziranje Španije in prav tako njenih kolonij.

Tako je resnično stanje v teh rečeh. Nasprotnikom pa še nikoli ni bilo za resnico, in jim tudi danes ni. Vedno jim je treba vsakojakega zavijanja in preobračanja dejstev, drugače bi se prehitro razpustil v prazen nič njihov bič, bič, bič.

KAKO SE IMAJO ROJAKI V MINNESOTI

Northome, Minn.

Tukaj vam cenjeno upravnništvo pošiljam naročnino za list in ob enem poročam nekaj vesti ter prošim za njih priobčitev, v našem priljubljenem listu Amerikanski Slovenec. — Meseca oktobra smo imeli bazar in večerjo za našo cerkev sv. Mihaela. Prav lep obisk je bil ta večer, saj je prišlo \$140.00 čistega dobička, dasi je komaj kakih 30 katoliških družin. Toda, kar je kaj za cerkev, tudi druge narodnosti prislokočijo na pomoč, ker našega č. g. župnika vsi spoštujemo, saj je že sedemnajst let na tej župniji. Pred kratkim je bil za dva tedna v bolnišnici v Duluthu, pa je prišel zopet nazaj med nas že precej boljši. Bog daj da bi popolnoma okreval in se deloval med nami. Naš g. župnik hodi maševati tudi v CCC kempu, kjer je veliko katoličanov. Tam je tudi naš starejši sin in pravi, da se mu dopade. Delajo v gozdu, čistijo drevje zajedavskih rastlin in pa sploh delajo kar jim zapovejo višji. Včasih pomaga tudi v kuhinji. Vsakih štirinajst dni pride pogledat domov. Pride navadno v petek zvečer in v nedeljo zvečer odide. Ima pa do doma 12 do 13 milj. Tam imajo tudi večsih šolo in jih je skupaj do 140. Naš ta mlajši pa v Grand Rapids v šolo hodi, kar je od tukaj 65 milj daleč. Piše, da se mu dopade. Pred šolo in po šoli dela, namreč pometa štiri šolske sobe in briše prah, za kar dobi nekaj dolarjev, od dežele, nekaj pa oče doplača za stanovanje in hrano.

Pri zadnjih predsedniških volitvah je bil ponovno izvoljen sedanji predsednik Roosevelt, kar je vsa Amerika z veseljem pozdravila. Bog blagoslovi vsa njegova dela in nas vse ki tu prebivamo, kakor tudi vse v domovini. Prazniki se nam bližajo, zato želim srečen in blagoslovljen božič vsem, uredništvu in upravnistvu, vsem naročnikom in naročnicam in vsem bralcem in bralkam tega lista, ki je vse pohvale vreden. Zlasti ne smem pozabiti omeniti sedanjo krásno povest Petra Pavla Glavarja, ki se, kakor menim, ne samo meni, ampak vsem čitateljem in naročnikom dopade. — Pozdrav vsem.

Anna Plenič!

ŠIRITE AMER. SLOVENCIA

STIRIDESETURNA POBOŽ- NOST V WAUKEGANU

Waukegan, Ill.

Slišali smo, da je bilo označeno, da bomo imeli v naši cerkvi 40 urno pobožnost. Začetek pobožnosti bo v nedeljo 6. decembra, zaključek pa v torek, na praznik Spočetja B. D. Marije, 8. decembra. — Želja višjih cerkvenih oblasti v Ameriki je, da se v vsaki župniji vrši vsako leto ta lepa pobožnost. Kar se tiče naše slovenske župnije Mateje božje, se strogo drži tega pravila. Se posebno lepo pa je, da se ta pobožnost vrši sedaj v lepem adventnem času, da se tako duhovno bolj pripravimo na spomin prihoda Gospodovega, na lepe božične praznike.

Oznajeno je bilo tudi, da bo društvo Najsvetejšega Imena imelo v soboto, to je 5. decembra svojo trimesečno spoved, drugi dan v nedeljo skupno sv. obhajilo, po sv. maši pa skupni zajutrek v šolski dvorani. Takoj po zajutreku bo seja in sicer letna seja, ki je tudi za cerkveno društvo tako važna. Na tej seji bodo volitve odbora za prihodnje leto. Pogovorili se bomo tudi, če društvo priredi kako zabavo sedaj v zimskem času. Vsi člani ste uljudno vabljeni in prošeni, da se udeležite tako spovedi in sv. obhajila, kakor tudi seje. Naj bo nam v čast in ponos, da smo člani dr. Najsv. Imena. Ne bodimo kot trje v puščavi, katerega vsak veter zamaje, ampak bodimo hrasti, na obronku gore, katerim noben vihar ne škoduje. Taki hrasti moramo biti mi člani dr. Najsv. Imena, vedno pripravljeni braniti najdražjo svetinjo, našo sv. vero in pa najsvetejšo Ime Jezusovo.

A. K., preds.

OD DRUŠTVA KRŠČANSKIH ŽENA IN MATER

Chicago, Ill.

Tem potom naznanjam članicam, da imamo prihodnjo soboto 5. dec. spoved in v nedeljo 6. decembra pri pol osmi sv. maši skupno sv. obhajilo. Najljubše vabim vse članice, da se udeležijo skupnega sv. obhajila. Zvečer ob 7. uri je pa večerna pobožnost in sprejem novih članic, po pobožnosti pa društvena seja. — Torej sestre, zavedajte se, da ni dovolj, da ste vpisane v društveni knjigi, in da potem na vse drugo pozabite. Kaj pa, če bi sebe vprašale, ali ste še v društvu?

"TARZANOVA DVOJNKA"

(8)

Ne da bi se tega zavedla, sta bila nenkrat oba v oblasti džungle, ki prežame vsakega človeka ko stopi vanjo in ga žene naprej, samo naprej, ne da bi se tega zavedel. Slika za sliko se je odpirala pred njunimi očmi. Radovednost ju je podžigala, da sta hotela vedno naprej in naprej, ne vedoč kam prideta.

"Ze precej daleč sva, pa nista videla nevarnosti niti za muhe," je šaljivo pripomnil Doc. "Saj ne pojdeva daleč," je odgovoril Dick železničarju, ki je vplj na njima, naj ne gresta v hosto, da se ne izgubita. "Izgubiva!" je malomarno izustil Doc. "Ta misli da sva otroka, ali mu pa malo manjka."

(Metropolitan Newspaper Service)

Svarilo, s katerim ju je železničar opominjal, naj se ne podajata v nevarnost, ju je le še bolj podžigalo, da sta bila še bolj radovedna. Nekaj časa sta hodila še v bližnji vlak, na koncu sta pa prestopila na drugo stran. Tukaj sta opazila med drevmi veliko odprtino in radovedna sta bila.

Najenkrat sta se znašla sredi bujnega rastlinja, ki je tukaj močno pogostejše, ker je dobivalo več svetlobe, kakor med drevmi. Sredi tega rastlinja se je videlo kot neka izhajna steza, toda nista opazila nikake sledi ali stopinje. Vsak korak jima je prinašal drugačno sliko in njuna radovednost se je večala.

DOGODKI

med Slovenci po
Ameriki

Pevka se je vrnila

New York, N. Y. — Pred kratkim je dospela iz starega kraja mnogim Slovincem poznana bivša Miss Jeanette Perdan, ki se je vrnila kot Mrs. Jeanette Juttner. Že pred leti se je podala v Evropo v svrhu tehničnih pevskih študij. Pozneje je bila tudi imenovana za konzularno tajnico na ameriškem konzulatu v Zagrebu in se tam tudi poročila z hrvatskim arhitektom Juttnerjem. Po kratkem odpočinku v New Yorku sta se podala v Cleveland, kjer mislita stalno ostati.

Smrt jih je pokosila

— V Rock Springs, Wyo., je umrla Marija Brlogar v starosti 50 let. Doma je bila od Zidanega Mosta in je bivala v Ameriki 18 let.

— V Franklin, Kans., je umrla Pavlina Masel, rojena Gusta, v starosti 31 let. Rojena je bila v Nemčiji in je še v detinskih letih prišla v Ameriko.

— V Clevelandu, O., je umrl Peter Šterk, v starosti 55 let. Doma je bil iz vasi Predgrad pri Starem trgu pri Kolpi. V Ameriko je prišel pred 34 leti. Zapušča ženo, štiri sine in štiri hčere.

— V Clevelandu, O., je umrla Roza Slabič, roj. Gerželj v starosti 41 let. Doma je bila iz Istre in je živela v Ameriki 24 let. Zapušča moža in pet otrok.

je vstvaril po Adamu in Evi Bog, samo s to razliko, da so bolj napredni, in pa brez duše. A njih bratci opički in opice, medvedki in medvedice, ki niso bili tako napredni, so pa še dandanes isto, v večno slavo svojim naprednim bratcem v človeški podobi. Pa naj še kdo trdi, da to niso naprednjaki? Če pa ti naprednjaki dobe kje na zemlji oblast, gorje tem, ki jih ustvaril Bog in ki imajo dušo.

(Dalje prih.)

Roka roko umiva, pravi pregovor. Katoliški Slovenci naj pa podpirajo tiste, ki podpirajo njihov katoliški list "Amerikanski Slovenec!"

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Vsem našim dragim naročnikom v Clevelandu, Ohio, zlasti v Collinwoodu in okolici sv. Vi-da na St. Clairju naznanjamo, da je te dni sprejel zastopstvo za list "Amerikanski Slovenec" Mr. John Prisel, v Collinwoodu, Ohio, in je pooblaščen sprejemati naročnino za naš list, oglaševanje in vse druge stvari v zvezi z našim podjetjem. Rojakom ga toplo priporočamo, da mu gredo na roko in pomagajo širiti dober katoliški tisk med naše rojake.

Uprava "Amer. Slovenca"

Napisal: Edgar Rice Burroughs

PROBLEMI PRISELJENCA

Deportacija pomorščakov, nezakonito bivačih v Z. D.

VPRAŠANJE: V prejšnjih letih inozemski mornarji niso bili več podvrženi deportaciji po triletnem bivanju v tej deželi. Ali je ta zakon še v veljavi?

ODGOVOR: Vi se očitno sklicujete na odstavek 34 priseljeniškega zakona od 1. 1917, pod katerim inozemski mornarji, nezakonito bivačiji v Združenih državah, so bili podvrženi deportaciji vsak čas v roku treh let po prihodu. To pravilo je bilo spremenjeno vsled priseljeniškega zakona od 1. 1924. Vrhovno sodišče je odločilo v neki pravdi, da triletno zastaranje (limitation) za deportacijo inozemskih mornarjev se ne nanaša na one, ki so prišli v to deželo po 1. juliju 1924. Oni morejo biti deportirani vsak čas, čim so zasačeni.

Posledica razveljavljanja državljanstva za sorodnike

VPRAŠANJE: Moj oče je izgubil ameriško državljanstvo vsled predloženega bivanja v inozemstvu. Moja mati in jaz sva postala državljana vsled njegove naturalizacije. Ali najino državljanstvo še velja?

ODGOVOR: V tem pogledu imamo nasprotujoče se sodnijske odločbe. Nekatera sodišča so bila mnenja, da izbris državljanstva se tiče ne le osebe same, ki je bila naturalizirana, marveč tudi onih, ki so indirektno postali državljani. Druga sodišča so razsodila ravno obratno. Najbolje je, da vprašate v naturalizacijskem uradu svojega okraja, da-li je vaše državljanstvo v dvomu. V tem slučaju morete zaprositi za državljanstvo, neodvisno od očetove naturalizacije.

Skrbno izbiranje naturalizacijskih priči

VPRAŠANJE: Odbili so mojo prošnjo za naturalizacijo, ker je ena izmed priči postala zmedena in trdila, da me pozna le štiri leta — mesto petih. Ali smem nadomestiti jo z drugo pričo?

ODGOVOR: To dokazuje, kako je važno biti prav skrbni pri izbiranju naturalizacijskih priči. Vrhovno sodišče je odločilo, da treba izbrisati državljanstvo, ako je bilo pridobljeno na podlagi krive priče ali enakih prevar na račun sodišča. Sedaj je prekasno za vas, da bi spremenili pričo. Morate začeti vse znova in vložiti novo prošnjo. Bodite pa bolj previdni v izbiranju priči, ki morejo svedočiti o vašem bivanju in o vašem dobrem moralnem značaju.

V Z. D. od 1905 naprej, pa ne more dokazati zakonitega prihoda

VPRAŠANJE: Sem v Z. D. od 1. 1905 naprej, stanoval sem vsa ta leta v istem kraju, ali nisem postal ameriški državljan, ker neznani, s kako ladjo sem prišel v to deželo. Pred dvema letoma sem hotel iti na obisk v stari kraj, pa nisem mogel dobiti "permitta" za povratek iz istega razloga. Pravijo mi, da moram legalizirati svoje bivanje, ali živim predaleč od vsake priseljeniške postaje, da bi mogel zlahka izpolniti vse predpisane formalitete.

ODGOVOR: Ker ste prišli v Združene države pred dnem 29. junija 1906, morete postati državljani, tudi če ne znate kdaj in s kakim parnikom ste prišli, ker v takem slučaju se ne zahteva "certificate of arrival". Treba pa, da podate zadostne dokaze o tem, da ste prišli pred dnem 29. junija 1906 in v ta namen se v splošnem smatrajo kot zadovoljiva potrdila s strani tedanjega delodajalca, pa taki osebni dokumenti, kot poročni list, rojstni list otrok, nadalje stare zavarovalne police, stare bančne knjige itd., vse to podprto od zapriseženih izjav dveh ameriških državljanov. Ob takih dokazilih bi bil lahko dobil tudi permit.

Legalizacija bivanja inozemcev, ki so prišli pred 1924

VPRAŠANJE: Jaz sem eden izmed tistih inozemcev, ki so prišli nezakonito v to deželo po 3. jun. 1921, ali pred 1. julijem 1924. Mi nismo podvrženi deportaciji, ali ne moremo niti postati ameriški državljani. Ali se zdi, da bo novi kongres kaj ukrenil v našo korist?

ODGOVOR: Department of Labor in kongresni odseki so že mnogo let priporočali zakon, ki bi omogočil legalizacijo onih inozemcev, ki so prišli brez priseljeniške inspekcije v dobi med 3. junijem 1921 in 1. julijem 1924. Taka uredba je bila tudi v zakonskem predlogu (Kerr Bill), ki ga kongres ni sprejel v zadnjem zasedanju. Ni dvoma, da se bodo v novem kongresu ponovila prizadevanja za vzakonitev take postave. Novi kongres se snide dne 3. januarja 1937. Kaj bodo zbornice kongresa sklenile v tem pogledu, ne more sedaj nihče prorokovati.

Inozemci in socialna varnost

VPRAŠANJE: Delam v tovarni, pa nisem še ameriški državljan. Ali sem jaz upravičen do starostne pokojnine pod Security Act?

ODGOVOR: Da. V tem pogledu ni nikake razlike med državljani in inozemci. Ko dobite predpisano tiskovino, izpolnite jo in povrnite jo poštenu uradu.

ZDRAVSTVO

ZIMA SE BLIŽA

Ob prihodu zime se obolenja prehlada javljajo v izredno velikem številu. Prehladimo se zaradi vsestranskega večjega oddajanja toplote od strani telesa. Možnost prehlada je pri posameznih osebah zelo različna, ta ji je bolj izpostavljen, drugi manj. So ljudje, ki jim škoduje vsak vetrič in jim že poblehnen dežek, malo megla ali nekoliko mrzla povzroča nahod, katar ali trganje. Drugi zopet se ob najneugodnejšem vremenu nikoli ne prehlade, ali vsaj prav redko. Seveda igra tudi veliko ulogo različni ustroj telesa. — Krepak, živčno zdrav človek je odpornejši nego slabotna, malokrvna oseba, ki mnogo sedi v sobi in se malo giblje na zraku. Možnost prehlajenja lahko preprečimo ali vsaj zmanjšamo z razumnim oblačenjem in s smotrenim utrjevanjem.

Utrjevanje nam daljša življenje. Najnaravnejše in najudobnejše sredstvo pri tem je, da se navadimo svežega zraka. Vsakdo naj bi se tudi v neprijetnem letnem času izprehajal najmanj po eno uro na prostem, čistem zraku. Otrokom takisto ne odtegujmo tega dobrodejnega vpliva in jih pustimo tudi ob slabem zimskem vremenu vsak dan ven na prosto, seveda primerno oblačene in obute. Neodpustna je pretirana obzirnost in strah, s katerim nekateri starši zapirajo pozimi otroke ves dan v zatohle sobe in jim ne privoščijo trohice svežega zraka, češ, da je zunaj hladno. Prav take pomehkužene sobne rastlinice se prehlade najhitreje, medtem ko so jako odporni otroci, ki gredo vsak dan na zrak, ki sankajo ali drsajo. Bolj ko hodimo tudi ob slabem vremenu na prosto, bolj ko vodimo otroke redno na izprehod, tem manj smo mi kakor otroci izpostavljeni raznim obolenostim vsled prehlada in njih neprijetnim posledicam.

— o —

CESTA IZ MARMORJA

Blizu vasice Mikolič se avtomobilisti začudijo lepi, kot sneg beli cesti: cesta je namreč za več kilometrov naokoli obložena z marmornatimi ploščami. V bližini Mikoliča je namreč marmornat sklad, ki pa nima odjemalcev. Zato je bilo ceneje, da so za cesto uporabili marmor, kakor pa da bi si nabavili drugo kamenje.

Slika nekega hotela v mestu Barcelona, Španija, na katerem se vidite razobešeni sliki dveh komunističnih voditeljev, na levi Lenina in Stalina na desni.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

NEKDANJE KAZNI

V zvezi z obsodbo marseillskih atentatorjev je neki francoski list pisal o mukah, ki so jih morali v prejšnjih stoletjih pretrpeti tisti, ki so dvignili roko proti kronanim glavam. Ko je neki Damiens z žepnim nožem samo lahko ranil Ludovika XV., so ga kakor opisuje neki sodobnik, na sledeči grozotni način spravili ob življenje:

Najprvo so mu z nožem, ki ga je dvignil na kralja, porezali roko, roko so mu nato sežgali, prsi, roke, bedra in meča so mu ščipali z razbeljenimi kleščami, rane so mu nato zalili z vrelim oljem in raztopljenim svincom.

Ko se ga je vrela olje prvič dotaknilo, se je tako zvil, da se mu je želzni okov, s katerim je bil pritrjen na mučilno mizo, zaril globoko v meso. Potem so ga zvezali, da ga razčetrtiljo, k štirim konjem. Krvnikovi pomagali so konje pognali z bičem, sedem-ali osemkrat so konji zamahnili potegnili. Nato so privezali še dva konja. Tudi sedaj ni šlo. Tedaj so sodniki odredili, da mu z noži prerežejo piščali in tako so ga konji lahko razkosali. Pri prvem pogonu so mu odtrgali obe nogi in eno roko. Mož je pri tem še živel.

— o —

RAZBOJNIK — POLICIJSKI RAVNATELJ

Limkijem je bil eden najhujših razbojnikov v kitajski provinci Fučov. Tam so ga proglasili za "sovražnika države št. 1." in razpisali na njegovo glavo visoko nagrado.

V največje presenečenje kitajskega pravosodnega ministra pa je dospelo pred kratkim pisanje tega razbojnika, v katerem je izjavil, da hoče svoje dosedanje življenje popolnoma spremeniti. Predlagal je, naj bi ga vlada

vzela v službo kot — policista in še njegove pajdaše zraven. Minister je sklenil, da bo tvegati originalen poskus in je moža res vzel v policijsko službo. Sedaj bo Limkijem s svojimi ljudmi pomagal zatirati razbojništvo, s katerim se je preživljal doslej.

ŽAREČE CVETLICE

Neka pariška tovarna dišav je izumila snov, ki se v temi svetli. Če namažeš cvetlico s tenko plastjo te snovi, razširjajo v temi nežni sijaj okrog sebe. Sedaj snovi je tovarniška skrivnost.

Spojine, ki se v temi svetlikajo, niso sicer nič novega, znano je, da jih uporabljajo v fotografiji za posebne reproduksijske plošče itd. Toda novi preparat ima to prednost, da svežini cvetov ne škoduje, zato je še posebno pripraven zanje.

ANEKDOTA

Slikar Spitzweg se ni rad bavil s tihožitji. "Zelenjava ne spada na platno," je menil pogosto na sadje, ki ga je bil pri njem spravil tudi na zelenjavo oziroma na sadje, ki ga je bil pri njem naročil neki trgovec s slikami. Slikar je nakupil oranž, jabolok, grozdov in drugega sadja in začel slikati. Tri dni se je mučil s tem, pa ni spravil ničesar skupaj. To ga je jezilo in četrti dan se ni več ukvarjal s slikanjem "zelenjave", temveč je preprosto pojedel. Naslednji dan je prišel trgovec s slikami. "Kje je moja slika?" je povprašal. "Tukaj", je odvrnil Spitzweg in pokazal na želodec, "in verjemite mi, dobra je bila."

— o —

ŠTORKLJE — SLABI STARŠI

Znano je, da meče štokrlja svoje mladiče kdaj pa kdaj iz gnezda, in sicer se dogaja to ba-

le zlasti v vročih poletjih. Raziskovalci so ugotovili, da so bili izvrženi mladiči hudo inficirani s črevesnimi črvi, da so odklanjali hrano in so jih potem starši, ki hočejo vzrejati samo zdrav zarod, vrgli iz gnezda.

V suhih dobah je nevarnost okužbe s črvi dosti večja, in to nam pojasnjuje, zakaj ravnaajo štokrlje s svojimi mladiči tako posebno v suhih poletjih. Vmesne gostiteljice za črevesne črve so žabe. V vročih poletjih ličinke črvov bolj napadajo žabe, zato so tudi pri štokrljah ti paraziti v takšnih poletjih češči.

— o —

JED ZA DOBRO VOLJO

Razpoloženje in voljo je mogoče v veliki meri preobračati z dieto. Pesimisti imajo menda najrajši jedi, ki povzročajo kislino: meso, klobase, sir, jajca, maslo, mast, grah, fižol, lečo, pivo, kruh, riže, riž, ovseno in koruzno moko, čokolado. Optimisti in humoristi so spet prijatelji alkalizirajoče jedi in so navdušeni za: mleko, kavo, čaj, malinove, kumarice, paradižnike, zelene, redkve, špinačo, solato, peso, gobe, trsni sladkor, jabolka, hruške, črešnje, brusnice, smokve, banane, krompir, zelje itd. Potem jedilnem listu zadobi vse drugačen pomen stari rek: Človek je, kar je.

— o —

LADIJSKI TELEGRAFIŠT

Na britskem parniku "Stag-pool", ki je plul po južnem Atlantiku, je težko obolet ladijski

— o —

DELO ZA ŽENSKO

V stalno službo se takoj sprejme par žensk, za kuhinjska opravila, ki pa morajo biti samske, ali vdove. Room in board, plača po dogovoru. 1421 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

radiotelegrafist. Ker ni bilo nagega Neil Lincolna. Blizu kraja, kjer se je izvršil zločin, je bolni mož sam skušal dobiti zvekrpanih čevljev in z njimi je gi ladji, da bi zvedel, kakšno bolezen ima in kako naj jo zdravi. Res mu je uspelo, da je dobil brezlično zvezo z zdravnikom, ki neke druge ladje. Ta mu je po njegovem opisu povedal, za kakšno bolezen gre. Nenadno pa ni dobil nobene zveze več s svojim pacientom. Radiotelegrafist se je bil namreč pred svojim aparatom zgrudil mrtev na tla.

— o —

KRONANJE IN KUPČIJE

Kronanje kralja Edvarda VIII., ki se bo vršilo 12. maja prihodnjega leta, predstavlja med drugim sijajno kupčijo za zavarovalne družbe. Tako se tvrdke, ki izdelujejo vsakovrstne spominke na to kronanje in ki ričkujejo dobrega posla, zavarujejo za primer, da bi se slavnosti prelozile, po drugi strani se iz istega razloga zavarujejo tudi za primer, da bi kralj umrl. Prenaja znaša 2 odstotka, kar ustreza normalni zavarovalni premiji za 52letnega zdravega moža. Čeprav šteje kralj le 42 let, zahtevajo zavarovalnice višjo premijo, ker je vladar navdušen letalec; letalce pa uvrščajo zavarovalnice v starostni razred z 10 leti več.

— o —

PES REŠITELJ

V stanovanju dunajskega trgovca s kurivom Mihaela Rauterja je začel ponoči iz še nepojasnjenega vzroka uhajati plin. Rauterjeva družina, mož, žena in 22 letni sin, bi bila izgubljena, da ni domači pes z žalostnim tulenjem opozoril sosedov, ki so postali pozorni na smrtno po plinu. Vdrl so v stanovanje in rešili vse tri osebe v zadnjem stanju, a so jim vrnili življenje. Ker je bil stari Rauter težko bolan, ni izključeno, da gre za poskus trojnega samomora.

— o —

ZAKRPANI ČEVLI GA IZDALI

Chicago, Ill. — Za svoje vztrajno delo poizvedovanja po vlomilcu, ki je pred dvema mesecema napravil dva poizkusna ropa v Niles Center, je bila policija poplačana, ko je v ponedeljek končno prišla na sled storilcu v osebi 29 let-

ROJAKI SLOVENC!
Kadar želite o. krasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naseljenih državah Illinois. Cene zmerno, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na pooblaščenega za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
1013 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

— o —

POZOR!

Kadar potrebujete premoga, drv, bi radi voznika za selitev, ali kak drug prevoz, tedaj me pokličite na telefon.

JOHN ŽELEZNIKAR
Auto Truki za splošni prevoz
2045 West 23rd Street, Chicago, Ill.
Tel. Canal 4534

— o —

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG
2000 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.
Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izjemni ob sredah.
Uradni telefon: Canal 4918
Rezičnični telefon: La Grange 3966
PO DNEVI NA RAZPOLAGO
CELI DAN V URADU.

— o —

Najboljše pivo

oote pili na partijah, društvenih veselicah, piknikih, če naročite "MONARCH" pivo od
JOHNA KOČEVARJA
West Side Distributor of
MONARCH BEER
2215 W. 23rd Street
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 6177

BOŽIČNA DARILA

Vašim domačim v stari kraj bodo dostavljena točno in hitro. Mi pošljamo denarne pošiljke v vse dele sveta. Pošljite vašim domačim v stari kraj božično darilo potem nas, ki b dostavljeno točno, hitro in brez vsakega odbitka. Cene valuti so podvržene spremembam borznih cen. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.55..... 100 Din	Za \$ 5.00 pošljite..... \$ 7.75
Za \$ 5.00..... 200 Din	Za \$ 10.00 pošljite..... \$10.85
Za \$ 7.20..... 300 Din	Za \$ 15.00 pošljite..... \$16.00
Za \$ 9.50..... 400 Din	Za \$ 25.00 pošljite..... \$26.10
Za \$ 11.70..... 500 Din	Za \$ 40.00 pošljite..... \$41.25
Za \$ 23.00..... 1000 Din	Za \$ 50.00 pošljite..... \$51.50

— o —

John Jerich
(V pisarni Amer. Slovenca)
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Ne bodite sužnji neprebave

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Želodčno zdravilo iskreno priporočano

— Pišite po brezplačen vzorec —
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Send me a free sample.

Name _____
Address _____

Pri vseh drugistih

MONARCH BEER

Najboljše pivo

oote pili na partijah, društvenih veselicah, piknikih, če naročite "MONARCH" pivo od
JOHNA KOČEVARJA
West Side Distributor of
MONARCH BEER
2215 W. 23rd Street
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 6177

Peter Pavel Glavar

LANŠPREŠKI GOSPOD.

Zgodovinska povest
—
spisal
DR. IVAN PREGELJ.

Iz megle pred njima je sinila senca visokega stebra. Glavar je dvignil oči in je spoznal na stebri podobno Nje, ki je kačjo glavo strla. Potegnil je križ čez čelo in pokleknil pod stebri na stopnice. "Prav," je rekel Kolovratar, "le priporoči se ji. Potreben boš njene pomoči."

Nato je vedel fanta navzgor v tlakovano dvorišče pred cerkvijo in samostansko šolo. Gruče mladih ljudi, ki so stali tam, so se spodobno ognile Kolovratarju. Če bi se bil Glavar ozrl, bi pa bil videl, da so za njima tajili smeh, se pačili in da sta dva iztegnila celo svoj jezik za korektorjem Matijo. Ta pa je vedel dijaka k vratom na levi in dejal vedro: "Zdaj si videl, kdo je korektor Matija. Tak strah imajo pred menoj."

In Peter Pavel Glavar je verjel in priklimal. Srce mu je utripalo glasno. Prestopil je prag jezuitskih latinskih šol in v ušesa mu je brnela beseda župnika Roglja: "Zapomni si, Peter Pavel! Skale boš valil s poti, preden boš na koncu. Zdaj so ti jih drugi, a odslej jih boš sam."

Ozrl se je za Matijo, ki ga je bil molče potisnil v neko sobo. Ni ga več videl. Zaprl je bil za seboj vrata in za vrati ga je slišal šepetati Glavar:

"Pokloni se, roko poljubi in ne ustraši se. Tisti, pred katerim stojíš, je rektor, dominus magnificus."

Peter Pavel je pogledal predse in je videl človeka v dolgi suknji, prepasanega z jermenom; visoka pleša se mu je svetila ob sencih. Sedel je za zeleno mizo in preletel z mirnimi očmi vso dijakovo postavo. "Kaj hočeš?" je vprašal latinsko.

"Duhovnik božji hočem biti," je odvrnil jasno Peter. "Vzgojite me in podučite!" Oni je mirno vstal, šel dijaku nasproti in mu položil roko na temeno.

Brezkončna hvaležnost je zalila srce mladega dijaka ...

To pa so odlomki iz zapiskov dijaka Petra Pavla Glavarja od tiste ure, ko so mu gospod šolski rektor roko položil na glavo pa do ure, ko je prestopil most čez Ljubljano pri bosopetih menihih s trdnim namenom, da se v ljubljanske šole ne bo več vrnil:

"Anno Domini MDCCXXXV."
"Gospod rektor so me prijazno sprejeli in sem jim moral vse povedati, kako sem štirinajst let star in kako sem po božji in gospoda župnika Roglja pomoči dosegel, da mi je bilo dano priti v ljubljanske šole. Še sem povedal, da sem Jerasov rejenc in da nimam ne očeta ne matere; še sem rekel, da je moja najbolj goreča želja biti duhovnik in tako povrniti s častjo ljudem, ki so mi bili dobri in so me zredili. Gospod rektor so nepremično gledali v moj obraz in se dobrohotno nasmehili. Potem so rekli in vprašali: Ali pa boš zvest? Ali veš, da je mnogo poklicanih, a malo izvoljenih? Jaz sem pritrdil in obljubil. Bog

mi daj moč, da bom zvest. Hočem biti izvoljen in potrjen. Gospod rektor pa so rekli, da so zadovoljni z menoj."

Stopil sem vesel iz sobe pred gospoda Matijo, ki je tam čakal name in me vedel h gospodu magistru Jeronimu. Hudo sem se ustrašil sprva, zakaj gospod magister so gledali srepo in so se strašno razgrel, ko sem odgovarjal prethi na to, kar so me prašali. Zdaj so zavpili: "Kmetstvo teslo, ali res ne znaš vriskati?" "Znam," sem rekel in sem zavriskal, ker sem mislil, da je tudi to treba znati. Gospod Matija se je skoraj od smeha zlomil, strogi gospod Jeronim pa so se le malo namrdnili. Mene pa je tedaj obšel strah in so mi začele po sili solze teči po licu. Odgovarjal pa sem lahko in še več, kakor so vprašali gospod Jeronim. Gospod Matija, ki se je bil postavil za gospoda učitelja, mi je kimal z glavo. Takrat so se jezni gospod Jeronim obrnili h gospodu Matiji in so rekli: "Pa zakaj se joče, ta veliki tepec? Saj zna za tri in še vriskati povrh. Prvo uro mi bo nadzoroval, bo decurio. Čemu se joče?" Gospod Matija je odgovoril po latinsko, kakor je zapovedano dijakom višjih razredov: "Kakor tele je še. Sinoči so je pripeljali v Ljubljano in danes zjutraj sem je prignjal jaz v šolo." Gospod Jeronim so se zdaj hrupno zasmejali. Nato pa so rekli kratko: potrjen. Tiho pa so pristavili: koštrun!

In že je minulo dvajset dni, odkar hodim v šolo in sem zelo srečen in zadovoljen; tudi gospod Jeronim so zadovoljni z menoj. Postavili so me za dekurjona, da pazim na deset tovarišev pod seboj, jih izprašujem in ocenjujem. Mene pa izprašujejo gospod Jeronim sam. Da le ne bi več zahtevali, naj vriskam, zakaj mestnih starišev otroci me zavidajo in se mi posmehujejo in kujejo hudobne načrte...

Zdaj pa sta minula dva meseca in mene je zaradi mestnih nesreča zadela in sramota. Počakali so me ob Ljubljani in sin mestnega svetnika mi je vrgel klobuk v vodo. Jaz pa sem fanta pahnul za klobukom. Ni ga ujel in je vpil na pomoč, da sem mu palico pomolil in ga izvlekel. Potem pa me je zatožil. Plačal mi bo nov klobuk in posvarili so ga in še njegov oče se je prišel kregat v šolo. Zato bom tepen. Gospod Matija, naš korektor, se mi smeje in mi bo pisal kazensko palico na kožo. Oh, zaradi palic mi ni, zaradi dobrega gospoda Matije mi je, ker se ga sramujem. Zakaj so mestni ljudje tako hudobni in zasmejujejo kmetiške ljudi, ki jih redijo? Presiti so in preveč spočiti. Ne vedo, kaj je hudo na svetu!...

(Dalje sledi)

Katoliški Slovenci, podpirajte svoj list "Amerikanski Slovenec!"

Krasne jaslice

Proslavite Božič ob lepih jaslicah!

Jaslice, kakoršne prikazuje gornja slika so narejene iz močnega debelega papirja (Cardboards). Papir trpežen in so narejene tako, da so zložljive. 16 komadov obstoječih iz pastircv, angeljev, ovčič in jaslic se zloži skupaj kar napravi impozantno sliko božičnih jaslic. Jaslice zavzemajo skoro 4 čevljev in pol v dolžini in so 1 čevljev in pol visoke. Dolžina se lahko poljubno zmanjša. Vsak komad je narejen natančno za svoje mesto. Slike so tiskane v najlikoviteljskih barvah, kar olepša vso hišo, v kateri se te jaslice postavijo. Narejene so tako trpežljivo, da trpijo ob primerni pažnji najmanj do 10 let. Zložene in pakirane so v lepi trpežni baksi, v kateri se hranijo od leta do leta.

Te jaslice stanejo s poštnino vred: **\$2.00**

Naročila se sprejema do 17. DECEMBRA 1936, katera pošljite z potrebnim zneskom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Sosed ima besedo.

Sosed je Martin Kochevar v Pueblu. Sicer sem zapisal nekaj le o Antonu Zidanšku, kako obira piščeta in plačuje z ateistično robo, da so razne mamice zadovoljne in bo še piščet. Pri tem sem omenil tudi, da kak Jud pogostoma prodaja sumljive hlače, pa le naredi kak biznez. To je zasló g. Martinu Kochevarju pod nohte, da poprime za besedo. Tenor Kochevarjevega argumentiranja je, da je Jud pošteni in vsakem oziru, ker vsakdo lahko potipa hlače in si jih ogleda. Dalje pravi dobesedno: "Kaj pa vi, g. Trunk, ki prodajate nevidne bogove, v katere sami ne verjameste." To bo držalo, ker vsaj jaz verujem v Boga, in sem hudo neveren v kake — bogove. Zaletel se je. Dalje: "G. Trunk, kdo je bolj pošten trgovec, Jud, ki prodaja hlače, katere kupec lahko vidi in otipa, ali vi, ki prodajate Boga, katerega ne vidite ne vi in ne nihče drugi? To je biznis."

Tako sosed. Glede biznesa se tokrat ne bova kavsala. Jedro argumenta je v nekaj bolj važnem. Po tem Kochevarjevem argumentu je Jud pošteni, ker ne more goljufati s hlačami, jaz pa sem vsekako hud in grd falot, ker "prodajam Boga," in tega niti jaz niti nihče drugi še ni videl ali otipal in ga niti ne more, podomače bi rekli, da sem jaz falot, ker prodajam mačko v žaklju. Tu smo.

G. Kochevar, ali ne "prodajate" tudi vi vašo — pamet, ko tako pišete? Ne bote mogli tega zanikati. Morda so čitatelji Prosвете pokimali, da ste pokazali izredno bistro pamet, dočim je moja pamet falotovska skozinsko. Zdaj pa vprašam: Ali ste vi sami ali pa kak čitatelj že potipali vašo pamet, ali ste jo vi že videli, prišli med palec in kazalec in jo pokazali komu?? (Konec prihodnjič)

Oglasi v Amerikanskem Slovencu imajo vedno uspeh

Za božična darila

si omislite letos eno izmed spodnjih zbirk in jih poklonite svojim staršem, bratom in sestram ali prijateljem.

Prva zbirka

Knjige:	1. "DOLENJSKA", zanimiva knjiga za vsako slovensko hišo. Stane.....	\$1.50
	2. "ENA BOŽIJA CVETKA", interesantna obširna povest, 416 strani. Stane.....	\$1.00
	3. "CELJE", zanimiv opis lepe štajerske. Stane.....	.50
	4. "OB SREBRNEM STUDENCU", zanimiva povest. Stane.....	.50
	5. "OČE BODI TVOJA VOOLJA". Vrlo zanimiva povest iz Istre. Stane.....	.50
	Skupna vrednost.....	\$4.00
	Kdor kupi to celotno zbirko za praznike za samo.....	\$2.50

Druga zbirka

EN LEP MOLITVENIK, slovenski ali angleški. Na razpolago so:	
1. "SLAVA MARIJI", zlata obreza, vatrane platnice. Stane.....	\$1.50
Kdor želi mesto slovenskega, dobi lahko angleški molitvenik:	
"KEY OF HEAVEN", fina vezava, zlata obreza. Stane.....	\$1.50
2. "KRASEN ROŽNIVENEC", belo ali rumeno pozlačeno (pri naročilu označite želito li belega ali rumeno pozlačenega.) Stane.....	.75
Skupna vrednost.....	\$2.25
To zbirko Vam damo za praznike dobi za samo.....	\$2.00

Tretja zbirka

LEPO NALIVNO PERO. (Fountain pen and pencil) in svinčnik. Parkarjevega izdelka, ki ima svetovni sloves. V lepem krasnem zavojku. Na razpolago je ženski ali moški sestav. Stane.....	\$5.00
H moškemu sestavu damo lepo krasno usnjato DENARNICO (Billfold), z zlatotiskanim imenom naročnika. Stane.....	\$1.25
H ženskemu sestavu damo na željo mesto denarnice lep pozlačen ROŽNIVENEC iste vrednosti. Naročniki naj navedejo kaj želijo v tem oziru.	
Vrednost te zbirke je.....	\$6.25
To zbirko Vam damo za praznike samo za.....	\$5.00

Naročila za prvo zbirko sprejemamo dokler omenjene knjige v zalogi ne poidejo.

Naročila za vse te zbirke bomo sprejemali samo do 16. decembra, ker pozneje jih ne bo mogoče pravočasno dostaviti naročnikom, radi velikega običajnega poštnege prometa za božične praznike. Zato naročite te zbirke pravočasno in takoj, dokler so v zalogi.

Naročila pošljemo na željo na naslove onih, ki jim želite ta božična darila pokloniti. Vse kar je treba je, da pošljete naročila in pravi naslov, na katerega želite, da se naročilo dostavi.

Vsa naročila pošljite s potrebnim zneskom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

AKCIJA ZA NOVI LIST — MESEČNIK

(Nadaljevanje z 1. str.)

pristop k tej akciji z ustanovnino in naročnino.

Med tem časom, je pristopilo k akciji z ustanovnino in naročnino tudi že 18 slovenskih tukajšnjih č. gospodov duhovnikov in nekaj laikov. Seznam dosedaj prijavljenih je sledeči:

Prevzvišeni g. nadškof ljubljanski,	
Dr. Gregorij Rožman, Ljubljana.....	\$ 5.00
Rev. Aleksander Urnank OFM.,	
slovenski župnik v Chicagi.....	5.00
Rev. James Cherne,	
slovenski župnik v West Allisu.....	5.00
Rev. J. M. Trunk,	
slovenski župnik v Leadvillu.....	5.00
Rev. Anton Schiffrer,	
slovenski župnik v Milwaukee.....	12.00
Rev. Aloysius Pirnat,	
slovenski župnik na Evelethu.....	5.00
Rev. J. M. Jevnik,	
slovenski župnik v Forest Cityu.....	5.00
Rev. M. J. Butala,	
slovenski župnik v Waukeganu.....	5.00
Rev. Francis S. Mažir,	
župnik v Siegel, Ill.	5.00
Rev. Roman Homar OSB.,	
indijanski misijonar v Ogema, Minn.	5.00
Rev. J. Judnič,	
slovenski župnik v Denverju.....	5.00
Rev. Valentin Schiffrer,	
župnik v Faribault, Minn.	10.00
Rev. Ralph Urajnar OCM.,	
slovenski duhovnik v Carey, O.	5.00
Rev. Edward Gabrenja OFM.,	
slovenski župnik v New Yorku.....	5.00
Rev. Dr. J. L. Zaplotnik,	
župnik v Lindsay, Nebr.	7.00
Rev. P. Benigen Snoj OFM.,	
slovenski župnik v Johnstownu.....	5.00
Rev. F. A. Sedey,	
slovenski župnik v Greaney, Minn.	5.00
Rev. Ludvig A. Kužnik,	
pomož. župnik v Collinwoodu.....	5.00
Rev. Joseph F. Česlesnik,	
pomož. župnik v Collinwoodu.....	5.00
Mr. Martin Kremesec, Chicago, Ill.	10.00
Mr. Albin Zakrajšek, Downers Grove, Ill.	25.00
Mr. John Jerich, Chicago, Ill.	25.00

Vsem iskrena hvala v imenu te akcije!

Do tu je torej ta akcija že prišla. Te dni bodo o tej akciji obveščena tudi vsa naša katoliška društva. Namen te akcije je pojasnjen. Nikomur se ničesar ne vsiljuje, vabi pa se k sodelovanju vse zavedne rojake. Vsak, ki misli, da je ta akcija vredna njegove podpore naj po možnosti pomaga. To delo, bo delo nas vseh. Zato se tiče nas vseh. Če smo zavedni, če smatramo ta del svojega življenja, ki smo ga preživeli v tej zemlji važnim, če smatramo vse to veliko delo, pri ustanavljanju naših slovenskih župnij, društev, jednot, zvez in vse druge razne ustanove, za potrebno in koristno delo, potem bomo gotovo vsi in vsak tudi toliko zavedni in ponosni na to svoje delo, da ga bomo zbrali skupaj in postavili v okvir slovenske zgodovine, da bodo zanamci, zlasti pa naša stara domovina, vide-la, da smo bivali tu na ameriških tleh njeni zavedni sinovi in hčere, in da smo veliko svojega dela investirali tudi za ohranitev vere in narodnosti tudi tukaj na tujih tleh.

Amerika naj vidi, da je v njeno veličastno stavbo splošnega gospodarskega napredka, vzdihanih tudi nepregledno število krvavih slovenskih žuljev.

Iz tega razloga uljudno in prijateljsko vabimo vse zavedne rojake k naudušenemu sodelovanju. Pridružite se akciji, katere namen je oteti pozabnosti slovensko zgodovino v Ameriki.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Družinska PRATIKA

ZA LETO 1937
JE DOSPELA.

Letošnja Družinska Pratika je bolj zanimiva kot kedaj prej. Prevz. knezoškof ljubljanski Dr. G. Rožman ima v njej krasen članek o ameriških Slovencih. Ima posebno polo slik in mnogo drugih zanimivosti. Stane s poštnino

25 centov

Naroča se od:

Knjigarna
AMER. SLOVENEK
1849 W. Cermak Rd.
Chicago, Ill.

VELIK BLAZNIKOV PRATIK

ZA LETO 1937
JE TUKAJ!

Kakor vsako leto, je tudi letos prav zanimiva. Krasijo jo lepe številne slike in druge zanimivosti. Naročite jo takoj dokler zaloga ne poide, da ne bote prezeli. Stane s poštnino vred

25 centov

Naroča se od:

Knjigarna
AMER. SLOVENEK
1849 W. Cermak Rd.
Chicago, Ill.